

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Márk Endre.
Kiadó s laptulajdonos:
Kutas Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Haladjunk.

Debreczen, febr. 5.

Ha egy város a haladáshoz, a fejlődéshez megkívántató minden előfeltétellel bír, van kellő vagyoni ereje, intelligenciája is folytonosan növekedik, azt hinné az ember, hogy az ilyen város a haladás útján erőszakosan sem tartóztatható vissza.

A valóságban nem egészen így van ám a dolog.

Mert igen sokan akadnak a város vezető emberei közül olyanok, a kik nem szeretnek vagy talán nem is tudnak gondolkodni. Nem azért töltik be a helyet, melyet elfoglalnak, mert hivatottságot éreznek magokban arra, hogy az állást hiven betöltsék, hogy a város szellemi és anyagi ügyeit fejlesszék, hanem pusztán kenyérkeresetből, megélhetésből. De még másért is; tetszenek magoknak azon állásokban. Arra, hogy az állás betöltése a haladásra is kötelez, semmit sem gondolnak.

Nem ritkán találkozunk ezek közt olyan forma észjárású emberekkel is, a kik abban is tetszelegnek önmaguknak, hogy ők nem látják idejét a rohamos fejlődésnek, ennek hangoztatása és tetszetős formában előterjesztése, hat a tömegre; mert ez mindenütt rendszerint nagyobb.

A jelszavok ezeknek a jó uraknak rendszerint az, hogy várhatunk, ne sies-

sünk, ha eddig meg tudtunk az eddigi állapotokban lenni, miért ne maradhatnánk úgy még egy két évtizeden át.

A kiknek a haladás nem inyök szerint van. A kik félnek attól a természetes következtéstől, hogy a haladás anyagi áldozatokat is követelhet, azok készséggel sorakoznak az ilyen táborba. Akaratlanul lépne mennek.

A pusztá és szomorú valóság pedig az, hogy a lassu, de biztos fejlődésnek hangzatos jelszavával dobálózók egyáltalában nem akarnak semmit tenni, mert nem is tudnak.

Sok tekintetben így vagyunk mi debreczeniek.

A város maga szép vagyonnal bír. Sok olyan célra jut a házi pénztárból folytonosan, a mely célokért más városokban az egyesek kénytelenek áldozni.

A szellemi erő az intelligens elemeknek beköltözése által meglehetősen számban növekedik.

Hasonló, sőt kisebb népességű, de vagyoniilag mindenestre jóval gyengébb városok hatalmas lépésekben haladnak előre. Mert meg van a vezetőkben a haladás vágya s különösen nem hiányzik az ehhez megkívántató tudás sem.

Nálunk az intelligens lakosokban, különösen a beköltözöttékben nem hiányzik a fejlődésre törekvés, készségesen lépnek a kezdeményezés terére, nem riadnak

vissza az anyagi áldozatoktól sem, de a legtöbb esetben azt kell tapasztalniok, a mit fentebb mondottunk, hogy a vezetőkben, állásoknál fogva arra hivatottakban, nincs meg a kellő ambíció a haladásra, vagy talán a megfelelő képesség sem. Ezek hangoztatják azután azt, hogy várhatunk. Ily módon sikerül nekik megtéveszteni a közönséget, elhítenni a többséggel azt, hogy nálok nem az akaratérő avagy képességnek hiánya nyilatkozataiknak mozgató ereje.

Csakhogy nem lehet ám ilyen jelszavakkal nagyon sokáig tévedésben hagyni a konzervatív irányu embereket sem. — Sikerülhet egy darabig, egyik határnapról a másikra közvetítő módozatoknak és elhalasztási indítványoknak keresztül szorításával megtéveszteni a közönséget, de egyszer mégis csak kitűnik ám az, hogy nem a város házi pénztára avagy az egyesek vagyoni ereje igénybe vételének kiméltése ezeknél a jó uraknál a mozgató erő, hanem a tehetetlenség.

Most csak általánosságban beszélünk.

Reméljük, hogy az érdeklettek úgy is megértik és vagy tette ébrednek s ha van képesség bennök, cselekedni is akarnak, vagy ha a közönséget eddig tévedésben tartották s nem bírnak állásoknak megfelelő szellemi erővel, tért engednek mások tevékenységének. Nem igyekeznek

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Az a régi palást.

— K. Tóth Mihály 1886 ban tartott ötvenéves lelkési jubileomára —

(1836. nov. 12.—1886. nov. 12.)

Zugó harang, országos ünnepélyek
Nem hirdetik: hogy ma ki ünnepel?
Szerény lakodban üdvözölt ma téged,
A hitrokon s baráti hü kebel.
Hiszen te is félszázad óta zöngéd, —
Saját példáddal adva oktatást:
„Mi kelti, gyújtja tette por göröngyét?!”
Nehéz-e már az a régi palást?

Sors nem emelt dicsfény magaslatára,
Hogy ott fogadd a tisztelgők sorát.
Nem is illet meg pompa fényugára
Puritánnak ősz lelkipásztorát!
De eljövénk, hogy a szív érzetének
Visszhangjától csendüljön e lakás:
„Érezd magad sokáig ifjú vénnek!”
Könnýű legyen az a régi palást!

Ma ötven éve utra kelt hajódon
Bősz fergeteg ezerszer csapdosa:
Villám villámra gyult ki szörnyű módon,
Százszázrekét sujtott lángpallósa.
Vértengeren hatolt hajód elébbre,
Kérülte azt halálthozó csapás.
Évek során így juthatál e révbe...
Védelmezett az a régi palást!

Itt hirdeted, jó öreg, az ígéket,
Mikéért ifjonta lánczot esörgetél,

Husz évre szánt a kegyelem-ítélet!
Habár „kötélre!” szólt a vádléval.
Pásztorbotod: — melylyel csatára készen
Elűzhetéd a rémitő varázst —
Kezdedben az Ur forgatá merészen!...
Paizsod volt az a régi palást!

Az éj közelg! Napod bucsura hajlék...
Tüze veszít... alakja nő csupán...
S a fény ma mégis fölragyog e hajlék
Idős lakója redős homlokán.
Beteljesült merész reményed álma:
Fiad — az üdvözölők sorába — lásd! —
Dalt zengve esd s imája égre száll ma:
„Tartson soká az a régi palást!”

Könyves Tóth Kálmán.

Egy kis ethnographia.

— Humoreszk. —

Irta: Rónaszéki Gusztáv.

(Folyt. és vége.)

— Raj — susogja valaki egyszerre a háttam megett, oda nézek, hát a distingvált ur mintha szót se szólt volna, egykedvűen tovább haladt.

Ez a „raj” tetszik tudni felhívást jelent tolvajlásra, erről ismerik meg egymást a tolvajok.

Erdekelni kezdett a dolog, figyelemmel kísértem az ideget, a ki kis vártatva, mintha véletlenül sétaközben történt volna, újra melém került, és megint felém suttozta, hogy „raj!”

— Raj — viszonzám én is óvatosan és örült a lelkem, hogy annyi sikertelen kísér-

let után, habár későn is mégis csak megismerem a tolvaj mesterséget.

A kollégám, mert most már az ő szabályaik értelmében kollégák voltunk — séta közben újra mellém került s félvállról oda szólt:

— Gyertyázd meg azt a gojnit, stokkolj vele hadovába, toff fuchstrang a derekán, mig hadoválsz vele, czápázom.

(Nézd azt a nőt, állj vele szóba, értékes aranyláncz van a derekán; mig beszélsz vele leveszem!)

— Jól van! — válaszoltam én nagy örömmel.

— Öreg mázit hozzá, Blaumazel alma a tengeren.

(Sok szerencsét hozzá, rendőr nincs a láthatáron.)

Az idegen elmosolyogta magát, — lehetett ebben a mosolyban valami malaczia, de biz én akkor nem vettem észre, aztán elvitorlázott egykedvűen, mintha soha életében nem beszélt volna velem.

Az említett hölgy csakugyan ott sétált nem messze a fasorban, igen szép sugár terméű delnőnek látszott, elegáns nyári toillet és a derakán vastag aranylánczot viselt. Hordták azt abban az időben.

Kerestem az alkalmat, hogy szóba álljak vele, — roppant könnyen ment, nagyon kedves egy hölgy volt — öröm volt vele társalogni.

Egy darabig sétáltunk, majd leültünk a padra.

Tudott az beszélni mindenről, — nagyon kedves volt és nagyon bőbeszédű — — —

nem homályosította, mely előtt még a rágalom is porba omlott. Hazafi, kinek testén a martyrság láncza drága pecsétet hagyott, lelkében pedig a hazaszeretet magasán lobogó lángját utolsó perczéig ébren tartotta. Lelkés, praedicator, kinek ajakán az Ige legszébb diadalait aratá, kinek lelkében az Ur által parancsolt alázatosság a keresztyéni nemes büszkeséggel a legfenségesebb hármóniában egyesült. Emberek, kinek ajkairól szerettei az életbölcsest, a szeretet és jókedély hangján hallották megzendülni, ki szíve melegét bőven árasztá reájok, ki szívesen fogadta az árvát, a koldust . . .

Ez volt Könyves Tóth Mihály!

Oh egy röpke percz, egy halk sóhaj hogy tud ennyi nemes tulajdont egyszerre megsemmisíteni?!

Az egyház ihletett ajku, rajongásig szeretett nagy szónokát; a haza, a szabadság fenkölt lelkü bajnokát és martyrt, ki érte tudott sokat szenvedni; szerettei fejüket, mindenüket gyászolják . . . gyászolják őszintén, igazán.

Elmegy vele az az 58 éves, „az a régi palást;“ vele megy sirjába, vele porlik el, ők az enyészet karján is testvérek maradnak. Csak a por száll a porba, a szellem itt marad, hogy teremtsen a kicsinyekből nagyokat; mutasson a fényes multra, melynek világánál látjuk tisztán a jelent. Valóban szép emlék, őrizzük meg hiven!

Te pedig hű férfin, aludj szépen, csendesen, a hosszú ébrenlét után; álmodjál szépet hazád, egyházad nagyságáról.

Have pia anima!

Az ev. ref. presbitérium rendkívüli közgyűlése.

A debreczeni ev. ref. egyházban rövid ideig tartó gyűlésre jöttek össze ma d. e. 9 óra után a presbiteri tagok, mely gyűlésen az elhunyt K. Tóth Mihály lelkész végtisztesség tétele iránti intézkedések rendeltettek el.

A rendkívüli közgyűlésen az Kiss Aron az agg püspök emelkedett fel a meghatottság hangon azon kezd, hogy „el esett a mi fejünknek a koronája.“ Pár szóval megemlékszik az elhunyt pályafutásáról, melynek hogy melyik időszakában volt nagyobb nem lehet eldönteni, mert nagy volt mindenkor és tiszteletré méltó. Oajta, hogy ha az egyház kijelentné, hogy a halott az ő halottja. Indítványozza, hogy az egyház nevezzen ki a maga kebeléből egy 5 tagu bizottságot, mely érintkezésbe tegye magát a gyászoló családdal az egyház nevében tejjátalmulag intézkedjen a végtisztesség tételét illetően.

Az indítványt a gyűlés elfogadja; határozatuk ezután, hogy ebbe a küldöttségbe beválasztott S i m o n f f y Imre polgármester, S z i n a y Gyula, S o m o g y i Pál, K i s Albert és a főiskola tanári kara részéről Dr. Ö r e g János.

A temetést az egyház költéségen rendezik, az elhunyt emléke fellett az egyház sajnálatát fejezi ki súlyos csapás miatt, emléket jegyzőkönyvileg megörökíti, a családnak részvényt nyilatkozatot küld, külön gyászjelentést ad ki ezen kívül ma d. e. 11 órakor, délután 5 órakor, holnap d. e. 11 órakor és a temetés idején az egyház az elhunyt tiszteletére harangoztatni fog. Értesítették a haláláról D á v i d h á z i Jánost és pedig, hogy kerületben levő levő lelkészi kart értesítse a gyászestéről.

Gyászjelentések.

A gyászestéről a következő jelentés adott ki az ev. ref. presb. által:

„A debreczeni ev. ref. egyház presbitériuma fájdalommal jelenti szeretett lelképásztornak, Könyves Tóth Mihálynak 58. évi szolgálat után, életének 86-ik évében, folyó évi február hó 4-én délután fél 2 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult ékes szava és nagy hatású lelképásztor hült tetemei

ez év február 6-án délután 2 órakor, a Széchényi-utcai lelkészi lakástól, ev. ref. egyházunknak a kistemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai sarkertben tételre ev. ref. egyházunk hivat, a megboldogult tisztelőt bántos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1895. február hó 4. Béke lengjen porai felett!

Az egyház nagy halottjának családja a következő gyászjelentést adta ki:

„A B F R. A Legmélyebb fájdalomtól lesujtva tudatjuk a legjobb apának, apósnak, nagy- és dédapának, szerető testvérnek és rokonnak, néhai KÖNYVES TÓTH MIHÁLYNAK, a debreczeni ev. ref. egyház egyik buzgó lelképásztornak, a heves-nagykunsági ref. egyházmegye volt esperessének s több éven át konventi tagnak folyó évi február hó 4-ik napján délután fél 2 órakor, tevékeny élete 86-ik évében bekövetkezett csendes elszenderülését. Idvezült kedvesünk összeomlott porátóra folyó évi február hava 6-ik napján, szerdán délután 2 órakor, a Széchényi-utcai 1820 ik számú háztól a kistemplomban tartandó ima s a Kossuth-utcai sarkertben elmondandó siri-beszéd után ugyanott helyezték el siri álmra. Végtisztesség tételére az idvezült nagyszámú rokonságát, barátait s általában közhasznú s áldásos életének tanuját, a nagyközönséget rokonérző szívvel hívjuk meg. — Debreczen, 1895. évi február hó 4. é. Bántos gyermekei: Könyves Tóth Kálmán és neje Budaházy Vilma. Könyves Tóth Mihály és neje Indrásó Amélia, Könyves Tóth Sámuel és neje Konrad Karolina, Könyves Tóth Sándor és neje Szücs Paulina. Mostoha leánya: öz. Sámi Lászlóné Király Janka gyermekeivel. Testvérei: Könyves Tóth Antal és neje Simonffy Polixéna, Könyves Tóth Lajos és neje Krajnyák Zsófia gyermekeivel: Unokái: dr. Könyves Tóth Mihály, Könyves Tóth Mária és férje Horkay Lajos. Könyves Tóth Paulina és férje Kovács János, ifj. Könyves Tóth Sámuel, ifj. Könyves Tóth Antal, ifj. Könyves Tóth Kálmán, Ilona, Miklós, s dédunokái: Horkay Lajos, Irén, Emma, Margit. — Áldás és béke lengjen hamvai fölött!“

Könyves Tóth Mihály életrajza.

Debreczenben született 1809 nov. 30-án. Szülei voltak Könyves Tóth Mihály (meghalt 1840 okt.) és Tyukodi Mária (meghalt 1857 márcz). Tanulmányait a debreczeni iskolában végezte, de egy évig (1823—24) a kassai róm. kath. akadémián volt. Erdekes, hogy a premontrai kanonok-rend kassai főgymnasiumának 1871-ik évi tudóstírányában ama kitűnő férfiak közt, kik évi tudóstírányában ama kitűnő férfiak közt, kik ez iskolából kikerültek, az ő nevét is különösen kiemeli; ilyenek: Dayka Gábor, mely érzelmű lantosunk, Toldi Ferencz, nagytekinélyű irodalomtörténeti buvárunk, Vállas Antal mennyiségtan tudós, Könyves Tóth Mihály, debreczeni ref. lelkész, országos híri egyházi szónok, gróf Dessewffy József, fiai: Aurél, Emil s Marcell, br. Sennyei Pál, stb. Mint novicius deák 1824. nov. 1. subscribált. Debreczenben végezte a bölesészeti, jogi és theologiai tanulmányokat. 1031-ik évben mint körtanító az V-ik elemi osztályban, 1832-ben a gymn. III-ik osztályában tanított. Ez év végén a Mészáros családhoz ment s itt nevelősködött Pele nevű faluban, harmadfél évig. Innen 1835-ik év tavaszán eltávozott s Pozsonyba ment, a hol ekkor országgyűlés volt. Innen pedig 1835. okt. havában Bécsbe ment s időzött az év végéig. Az 1836-ik év négy első hónapja alatt Nemetszág nevezetesebb egyetemeit s városait látogatta meg. 1836. ápril végén tért vissza Debreczenbe s már május hóban néhai Szoboszlai Papp István oldala mellett mint segédlelkész működött. Öt havi segédlelkészkedése után külvárosi, ispotályi lelkészszé választatott meg s beköszöntő egyházi beszédét 1836. nov. 12-én tartotta meg. Itt töltött hat évi szolgálat után Buday Ezsaiás helyére belvárosi lelkészszé választatott meg s e hivatalt 1842. május 2-án el is foglalta. Folytatta ezt 1849 aug. 7-ig, mely napon a Magyarország függetlenségi harcában tanusított részvételéért elfogták s ugyanazon év nov. 30-án, éppen születésnapján, elébb halálra, majd kegyelemből 20 évi

várfogságra ítélték. A husz évből 7 évet részint Olmützben, részint Josephstadthan töltött el s 1856 évi ápril 6-án kegyelmet nyervén, ápril 11-én visszatért Debreczenbe, hol az ősi házból övéi szeretettel, sirva ölelték át. Mélyen fájt lelkének, hogy özvegy édesanyja tisztán sohasem ösmerte fel s csak úgy tekintette, mint az ő fiának valami jó barátját, ösmérését. Hiába említette előtte: „Anyám! én vagyok Miska fia!“ A szegény öreg úr annyira megtörte a bánat, hogy fiát elveszetteknek, meghaltak hitte.

Kiszabadulása után megválasztották Debreczenben a gyakorlati theologia tanárul, de az akkori kormány eltiltotta minden egyházi hivatal viselésétől. Ilyen kedvezőtlen viszonyok között akkori püspök, Balogh Péter, megalakította az „egyházkerületi levéltárnoki“ hivatalt s erre a tisztántuli egyházkerület őt választotta meg. Ugyanakkor a főiskola s a reform. egyház a számvevői hivattalal bizta meg. 1859. tavaszán pedig a püspöki hivatal irodavezetőjévé nevezetett ki s mint ilyennek tollából kerültek ki a pátens-korszak alatt a legnevezetesebb jegyzőkönyvi kivonatok.

Enyhülvén az országos elnyomatás, a debreczeni reform. egyház 1860. jul. 1-én visszahelyezte őt a lelkészi hivatalba, de ő ezen visszahelyezés előnyéről önként lemondott, részint a debreczeni egyház s főiskola iránti erkölcsi kötelességből, részint a Balogh Péter iránti hálából, hogy így Balogh Péter mint püspök egyuttal debreczeni lelkész is lehessen. Ez áldozatkész lemondása után 1860. jul. 10-én a sárospataki ref. főiskola háromszázados ünnepén a tisztáninni egyházkerület Zsarnay Lajos helyére sárospataki főiskolai lelkészszé választotta. Megválasztatott ezenkívül Kun-Szent-Miklósra, továbbá Losoncra, — milyen megindító körülmény az ő viszontagságos pályáján, hogy az egyszerű levéltárnokot a magyarországi ref. egyházkerületek legfényesebb egyházaai hívták meg lelkészül, — de ő mégis Debreczenben maradt a sovány kenyér mellett 600 frt évi fizetéssel, holott négy gyermekét kellett fentartania. Nem mozdult innen, ide, városához volt ő forrva, lelkének, szívének minden gyökérszázával. Itt volt kijelölve számára a működési tér!

Már azt hitte, hogy többé lelkészi hivatalt nem is visel, midőn 1863. ápr. 6-án, éppen a fogságból lett kiszabadulása évfordulati napján a karczagi fényes egyház egyhangulag lelkészévé választotta. Az isteni gondviselés újmutatásának tekintvén e meghívást, a hivatalt elfoglalta s 1871. jul. haváig ott szolgált Karczagon, törhetlen buzgósággal s mint Heves-Nagykunsági esperes szigorú erélyességgel, mikor a debreczeni egyház nagy közönsége visszahívta. Sokszor említette, hogy nem tud arra példát egyházi életünkben, hogy egy egyház ugyanazon lelkészt négyszer választotta volna meg. Ő az egyetlen élő példa arra, mert Debreczenben ő négyszer választatott meg. Megjegyezzük még, hogy karczagi hivataloskodása alatt a mezőturi gyülekezet is megválasztotta, de Karczagon oly meglepődött volt, hogy onnan távozásra csakis Debreczen vehette rá. Említette több ízben, hogy nem magának, de az általa képviselt szent ügynek tulajdonítja mindazt, hogy Magyarország mind a négy egyházkerülete megválasztotta lelkészül, mind azt, hogy a debreczeni ref. egyház visszahívta; nem is említve, hogy 1848 előtt hány megyének volt táblabírája. Nagy tisztesség volt ez 1848 előtt!

Egyházi tisztségei ezek voltak: a debreczeni egyházmegye tanácsbírájává választotta 1847-ben, az egyházkerület 1843-ban jegyzővé később pénztárnokká. 1863. július havában heves-nagykunsági esperessé választatott s mint ilyen működött közeliismeréssel 1871-ig. Több ízben küldettek mind az egyetemes tanügyi bizottságba, mind a konvente egyházkerületünk részéről. 1860. okt. 1-én a magyarországi ref. egyházak képvisleti szervezetét elhatározó nagy konventnek szintén ő volt a jegyzője. Volt egyházkerületi tanácsbíró, közgazgatási bizottsági tag több éven át.

Jellemzésül meg kell említenünk, hogy tudományos képzettség s irodalmi működés tekintetében kiválólag semmiféle szaktudományt nem választott, de a tudományoknak csaknem minden ágában járatos volt; általa-

nos ismeretek szerzésére törekedett s azt is elérte. Latinul nagyon jól beszélt, görögül a fogságban tanult meg, a német, francia és angol nyelvet szabatosan értette s azokon írni is tudott. Olvasott mindenféle tudományos műveket. Theológiában, bölcsészetben, történelemben, jogi és természet tudományokban rendkívül járatos volt. Szerette a költészetet, ifjú korában még latin verseket is írt. Irodalmi műveit szabotossággal, világosság jellemzi. Azokat most elősorolni nem tartjuk szükségesnek, mindazok olvasottságról, mely tanulmányról tesznek bizonyosságot. Szász Károly a „Vasárnapi Ujság”-ban, mely sikerült arcképét hozta így jellemzi Könyes Tóth Mihályt: „Ritka tudományossággal, magas értelmi és társadalmi műveltséggel bír. A börtönben töltött évek alatt tanult meg görögül s mivelte a német, francia és angol nyelveket, melyekben, valamint a régi és új irodalmokban nagy jártassággal bír.

A társaságban mint ember a legmegnyerőbbek közé tartozik, kivel együtt lenni tanulmányos és gyönyört adó. Szava elragadó és lelkesítő egyszerre. A társalgása és szónoklása varázsa egyaránt ellenállhatatlan. . . . Bár feltűnést, lármás szereplést nem keresett soha és választott jelmondatának tartja, hogy elrejtve jó élni — hatása nagy minden körben, mely működési színtere; ez üdvös hatás annál mélyebb és valószínűbb, mert — nem keresi.”

Házassági életre lépett néhai Meggyesy Eszterrel 1836. november 19-én, nejét 1845. július 31-én vesztette el. Neje özvegy aszszony volt, mikor elvette. Egy leánya volt Király Janka, kit ő nevelt föl. Későbbben Sámly László kolozsvári hírneves tanár és író vette el. Maga Sámly Lászlóné is nevelt, vivott ki magának az irodalomban. Házasságából négy gyermeke maradt: Kálmán, debreczeni egyik lelkész, továbbá Mihály, hírneves mérnök, Sámuel, műszertergályos és Sándor vásárbíró, ki együtt lakott apjával. Sándornak neje, Szűcs Paulina viselte gondját az ősz epanak igazi leányi szeretettel és hűséggel.

Példányszerű testvéri szeretett csatolta őt testvéreire, néhai Kardos Lászlónéhoz, Könyves Tóth Máriához kinek nemes és gyöngéd lelkületét egész családja méltányolta; továbbá Könyves Tóth Antalhoz, kinek házában több évig lakott s asztalánál étkezett. Szébb és boldogítóbb testvéri viszonyt, — mint a minő közöttük volt, — képzelni alig lehet.

Ő maga már a múlté, porsátora a földé, de szelleme, működése és példája él a debreczeni egyház, sőt a magyarországi ref. egyház történelmének lapjain.

Mulatságok.

Mikor lesz táncestély?

Február 10. Álarozos bál a „Margit”-fürdőben.
Február 16. A városi színház műszaki személyzetének álarozos táncvígája a „Korona” dísztermében.
Február 16. A jogász és tisztviselőkör táncestélye, a „Bika” dísztermében.
Február 17. Az asztalosok bálja a Bika szálloda dísztermében.
Március 9. Az Emke debreczeni fiókjának bálja a Bika szálloda dísztermében.
Márc. 2. Az ev. filléregylet tea estélye az „Arany Bika” szálloda dísztermében.

⊕ Az asztalosok bálja. A debreczeni asztalos segédek február 17-én vasárnap jótékony-célú jelmez bált rendeznek, melyre a következő szövegű meghívásokat küldték szét: A debreczeni asztalos segédek által 1895. február 17-én, vasárnap a „Bika” szálloda dísztermében az árva-gyermekek felruházására tartandó zártkörű nagy farsangi jelmez bálra kívül czimzettet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 4 korona. Belépti-jegyek előre válthatók Tóth Gyula, Váradi István vaskereskedő urak és Szikszay Aladár, Csikes Ferencz fodrász urak üzleteiben és este a pénztárnál. A zenét Magyar Testvérek elsőrendű zenekara szolgáltatja. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kérnek a hölgyek minél egyszerűbben meg-

jelenni. Kezdeté 8 órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó.

⊕ A városi színház műszaki személyzetének báljára nagyban folynak az előkészületek. Az álarozos menet közreműködésére felkért 60 személy a napokban fogja megtartani felvonulási próbáját a korona nagytermében teljes esteli jelmezekben. Ugyancsak a Nyilas Mátyas ur által előadandó énekes magánjelenetek és szavaltatokból szintén megkezdődtek a próbák az estélyen közreműködő zenekarral egyetemben. A bálterem díszítéséhez szükséges tárgyak egyrészt a városi színház, másikat Boros Testvérek és még több elsőrendű üzlet szolgáltatja. A földszinhez szükséges virágok és páli csokrok elkészítésével egyik előkelő helybeli virágáros bízott meg. Az éjjeli nagymenet felvonulásához sikerült megnyerni a rendezőségnek városunk egyik fuvó hangszereket ellátott kedvelt zenekarát. — A mulatság iránt mely e hó febr. 16-án tartatik meg a Koronában, s a melyen a színház tagjai kivétel nélkül részt fognak venni, napról-napra nagyobb az érdeklődés, de nem is csoda, mert a mint azt az előkészületekből láthatni, egyike lesz a legsikerültebb báloknak. A rendező bizottság felkéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, szíveskedjenek ezt a polczai Dezső díszelnök urnál (színház) bejelenteni, ismételtlen kéri továbbá a hölgyeket minél előbb megjelenni. Belépti díj személyenként 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. Pályoly jegy a már előre megváltott családjegyek előmutatása mellett 2 frt. Kezdeté este 8 órakor.

⊕ A p-ladányi izr. nőegylet bálja fényesen sikerült, mely sikerben az oroszán rész a buzgó rendezőséget illeti. A zenét egyik nagyváradi elsőrendű zenekar szolgáltatta. A négyeseket 60 pár táncoltatta s a kedélyes mulatságnak csak a késő hajnali órák vetettek véget. Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Rosenfeld Salamonné, Dr. Bleier Miksáné, Lukács Gusztávné, Belovary Lajosné, Dr. Hajas Józsefné, Bródy Lajosné, Fehér Imréné, Bródy Mórné (Tiszapolgár), Schwartz Sámuelné, Kamerina Mórné, Nágel Józsefné, Weisz Gyuláné, Adler Zsigmondné, Walterné, Mautner Vilmosné, Spitzer Mártonné (Hosszu-Hát), Deutschné, Kemény Zsigáné, Steiner Béláné, Mautner Ignázné, Kohn Dávidné, Gelbmann Józsefné (Debreczen), Kohn Salamonné stb.

L e á n y o k: Schwartz Jenny, Schwartz Frida, Brody Czezel, Horovitz Hermin, Deutsch Jolánka, Rosenzweig Etelka (Debreczen), Kohn Róza, Szűcs Matild (B.-Ujfalu), Grossmann nővérek (Debreczen) stb.

Fényes hangverseny.

— Saját tudósítónktól. —

A városi háza nagytanácsterme ma délelőtt nem a törvényhatósági bizottság tagjai, hanem egy tarkaságában végtelenül kedves csoport előtt nyílt meg.

Az ajtónálló hajdu derült arccal fogadta az érkező, a mosolygó hölgyeket s udvariasan sietett kitérni a magas, szárnyas ajtókat.

A zöld asztalok mellett foglaltak helyet a hölgyek s kedvesen, mosolyogva, várakozással tekintettek az elnöki szék felé. Köröskörül a férfiak és fiatal emberek tábora ölelte körül ezt a mosolygó csoportot. Ott, a városi háza nagytanácstermében olyan szokatlan kép volt ez, szinte paradicsomkertté varázsolta a máskor üres, rideg nagytermet.

Kevésnél tíz óra után Márk Endre az „ő kedves elnöktársa” Bernáth Flóra nevében is megnyitotta a gyűlést. Hosszabb beszédében elmondotta, hogy mi a mai értekezlet célja és hogy mit végzett eddig a rendező bizottság. Örömmel és lelkesedéssel konstata, hogy az érdeklődés ilyen frappáns megnyilatkozása minden rendező bizottsági tagot büszkeséggel tölt el és hogy a fényes siker magja ebből az érdeklődésből kel ki.

Márk Endre: Valóban büszkeséggel mondhatjuk el, hogy Debreczen intelligens társadalmából kitűnő társulatot szerveztünk.

Egyhangy: Fáj is a színházbizottságnak, hogy nem szólhat bele.

Márk Endre: És ez a mi kitűnő és nagy szintársulatunk, amilyennel ez idő szerint az ország fővárosa sem dicsekedhetik nem csupán két estén, de akár végtelenül hosszan is kibírná a legváltozatosabb műsorral. Hogy a hangverseny számokról említést tegyek, szerepelni fognak: Dégenfeld Anna grófnő zongorajátékkal, Niegel Emma hegedűjátékkal, Abraham Irma magyar dalokat ad elő zongorán, Lux Edith Faust operából ad elő egy jelenést, Berger Margit és Steinaecker Viola magyar népdalokat játszanak zongorán.

Ezután Márk Endre felolvasta a vigjátékokban és a népszínműi jelenésben szereplők névsorát.

Márk Endre: A névsort még ki kell egészítenünk.

A hölgyek: Kivel? Kivel?

Márk E: Egy legénnyel. Egy legény szerep ugyanis üresedésben van.

Ajánlanak egy fiatal embert.

— Én nem játszom.

Márk E: Ön nem akar legényt játszani?

— Nem!

Márk: Lássá pedig annyi öreg ur van, aki szívesen játszaná ezt a szerepet.

A legény szerepre aztán Kun Béla vállalkozott s a szereplők kiegészítésével ezzel megtörtént. Most még egy nagy dolog volt hátra, amiért tulajdonképpen a mai értekezlet összehívták. Az volt a kérdés, hogy kik vesznek majd részt a tablóban és a népszínműi jelenésben.

Feláll egy apa:

— Kérem az én leányomat tessenek kihagyni a tablóból.

— Miért?

— Mert mint majd minden leány, ő sem tud egy pillanatig sem nyugodtan maradni. (Derűtség.)

A névsor azonban a határtalan érdeklődés mellett csakhamar kész lett. E szerint az egyetemi hangversenyen rendezendő tablóban vagy népszínműi jelenésben a következő hölgyek igérték meg közreműködésüket: Budaházy Margit, Berger Margit, Eritz Jolán, Eritz Gizella, Emmert Evelin, Fried Etta, Gaál Ilona, Harsányi Emma, Jó Irma, Kemény Klára, Károlyi Ilona, Kerékgyártó Róza, Lux Olga, Lestyán Irma, Mayer Olga, Mayerszky Nelli, Medgyessy Piro-ska, Nagy Irma, Nagy Vilma, Papp Erzsike, Rosenberg Ilona, Steinaecker Viola, Spitz Lina, Szinay Böske, Takács Viola, Unger Margit, Varga Ida, Varga Irénke, Vértessy Ágnes, Zivuska Irén, Zivuska Mariska, Lassgallner Nóra, Lassgallner Elza, Szöllőssy Margit, Szöllőssy Klemma, Szikszay Vilma, Szikszay Irén, Antalovics Miczi, Miklós Róza és Mariska.

A férfiak közül jelen voltak a következők: Bahunek Elemér, Binder Jóska, Buzás Lajos, Baróthy Zoltán, Bodnár Géza, Berényi Gábor, Biszterszky Iván, Csapó István, Dóczy Emil, Dóczy József, Hajdu Lajos, Kis József, Kis Albert, Kovács Kálmán, Kovács Lajos, Miskolczy István, Paraszkay Gyula ifj. Puky Gyula, Szilassy István, Soltész Elemér, Sáfrány Lajos, Visky Sándor, Vedródy Gusztáv, Zivuska Andor, Draveczky Pál, Ujfalussy József, Varga Elemér, Végh János, Lakatos Károly, Maurer Károly, Wilhelm Emil, Darvas Béla, Jeney Béla, Poroszlav László, Stefanovics Zsarkó, Fráter Emil, Schneller Károly, Bráda Sándor, Nagy Károly, Kerekes Zsigmond, Szendeffy Károly, Klobusiczky Géza, Tarnay Albert.

Az értekezlet kevéssel déli tizenkét óra előtt ért véget.

NAPIHIREK.

Debreczen, február 5.

— Előjegyzések a nagy hangversenyre.

Hogy milyen nagy az érdeklődés a márcziusi hó folyamán rendezendő fényes hangverseny iránt, bizonyítja az is, hogy a mai nagy népes értekezlet alkalmával Márk Endre r. bizottsági elnök, a „D. Hirlap” f. szerkesztőjénél a két estére valamennyi páholyt előjegyeztették. Ugy szintén nagyon sok előjegyzés történt, a támlásszékek nagy része is előre lett jegyezve. Tervbe van véve, hogy a zenekar helye s az álló hely is számozott ülőhelyekké alakíttassék át. A kik részt akarnak venni a nagy hangversenyen siessenek előjegyzéseiket megtenni pár nap alatt, nehogy később hely nélkül maradjanak.

— **Foga van az időnek.** Ma reggel erősen felfagyott s hideg északi szél süvített végig az utcákon, kegyetlenül megrázza lombtalan faágakat. A gazdálkodó embert ez a hideg nem is igen lepte meg, mert holnap Dorothea napja lesz s ekkor rendszeren nagyon hideg szokott beköszönteni. És tegyük hozzá a gazdákat szeretik is, ha ez időtájtban foga van az időnek s kemény idő tart egész Leokádia napig, mert akkor jó idő fog járnai a hagyomány szerint tavasszal a vetésre.

— **Értesítés.** Az idő zordsága s a nagy közönség iránti tekintetből többek kérésére a megbold. Könyves Tóth Mihály temetésére vonatkozólag azt a módosítást tette a gyászoló család, hogy a temetőben tervezett sirbeszéd helyett nt. Balogh Ferencz ur közvetlen az ima után a kistemplomban mondja el buesuszédét. Ezt mihez tartás végett közöljük. Könyves Tóth Mihály temetésén Madarász Imre Karczagi lelkész helyett, ki épen Szerdán Török-szent-Miklósra megy testvére temetése miatt Zsigmond Sándor Szoboszlai ékes szavú lelkész tartja az imát.

— **Kik vesznek részt a milleniumi kiállításán?** Borok Sándor gyékényfonó, Lukács Máté kerékgyártó, Rázsó B. István kovács, Gaál Sándor szürszabó, Süvegcs Lajos nyerges, Hodossy Sándor kovács, Turkevics B. F. Adgyas János kovács, Katona János szücs, Kalmár Zsigmond takács és Finta László szijgyártó Karczagról. Simom Sándor köteles, Cs. Nagy Imre szücs, Drapalik Vilmos kalapos, Bojtár Sándor asztalos és Dalma di János szabó, Mező-Turról Tokai Pál kovács, Hegedűs Lajos korszós, ifjú Aba Károly asztalos, Györkös Sándor és Berkes János szücsök, Bleier Soma és Armin korszós, Badár Balázs fazekas, Kozák Lajos kovács, Csékö Lajos cserepes, Törzsök Adam gépész, Ugray Gáspár szabó, Kun Gábor és Szanda Sándor szücsök, P. Tóth Lajos rokkás, Szücs Antal kovács, Konda Zsigmond szücs, Barta Károly cipész, Biró István szabó, Török Szent Miklósról Kenyeres Benedek és Wachsmann B. Mór szücsök, Lukács József rostás, Vadrák Venczel bádogos, Schwatz Márton cipész Tiszvárványból. — Ifjú Lukács István és ifjabb Angyal Mihály eszmadia Rákócziól. Gaál Samuel gépész, Tiszvárványból. Csontos Dénes és Dobay Sándor szijgyártók, Winkler József kádár, Jászladányból. Major Gábor és Gumbert József cipészek, Jász-Alsó-Szentgyörgyből, Reiter Imre lakatos és a jászalszentgyörgyi eszmadia szakosztály, Kenderesből: Huszinger Károly és Lakatos Sándor kovácsok. Ezek közlése után figyeztetjük úgy a helybeli, mint a vidéki iparosokat, hogy a mennyiben a bajjelentésekre kitűzött végső határidő február 15-ig van megállapítva s bejelentések azonnal semmi szín alatt el nem fogadhatnak, ha a kiállításban egyáltalában résztvenni szándékoznak a jelzett időig a kereskedelmi és iparkamara helyiségében a vidékiek pedig az illetékes helyi bizottságoknál jelentkezhetnek.

— **Családi ünnepély.** Érdekes családi ünnepély folyt le tegnapelőtt este Grünwald József a debreczeni ipar és kereskedelmi kamara buzgó fogalmazójának és jeles tollú ironak házábanál. Grünwald és szeretetreméltó neje boldog házasságuk tizenötödik évfordulóját ülték meg családjuk és tisztelőik körében, a mely alkalommal a gazdagon terített asztal mellett sok szép pohárköszöntő hangzott el s mindenki legőszintébb szerencsekívánatokkal reklamálta magának majd az ezüst és aranylakodalmon való részvételt kellemes jogát is.

— **Lopás a vasutnál.** Hogy most már hidegebb idők járnak bizony sok nélkülözésnek van kitéve a szegény ember. Különösen éhséget és fa szükségét kell tünni, mert most a boldogság csakugyan a barátságos meleg szobában van. Hanem a kinek a sorstól nem jutott osztályrészül meleg szoba, az nem esoda ha az ilyen hideg időben inkább lopással is, de fát szerez. Így tett Kelemen András kőműves legény is, a ki a vasuti indóháznál a boglyába rakott fát lopogatta kosarankint. Hanem mikor éppen egy nagy rakást cipelt volna kifelé a vasuti őrszere vette s letartóztatta. Ma aztán bekísérték a rendőrséghez, hol töredelmesen bevallotta, hogy ő már régebben üzi a tolvajlás mesterségét; lopásért már többször büntetve is volt. Úgyét áttették a kir. ügyészséghez.

— **Eljegyzés.** Ujlaky Henrik vasuti mérnök, a debreczeni m. kir. államasutak üzemeltetésének tagja február 2-án, szombaton váltott jegyet Siófokon Franck Albertine kisasszonnyal. Az eljegyzéshez a rokonok, barátok szerencsekívánata fűződik.

— **Róka vadászat.** A mi nagyerdőnk nem szükkölködik vadakban s bizonyára van benne elég róka is. A debreczeni vadásztársulat február 16-én majd megbolygatja róka komáékat odójukban, mert e napon nagy róka vadászatot rendez és pedig az egész erdő területén.

— **Halalozás.** Mint részvétellel értesülünk, Kertler József orvost fájdalommal csapás érte. Nyolcz éves kis leánya, Adél, ugyanis tegnap reggel hirtelen elhunyt. A kis halottat szüleinek borzasztó fájdalma és az ismerősöknek, rokonoknak részvéte mellett ma délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra.

— **Rendőrségi razzia.** A III-ik kerületi kapitányság tegnap este razzit tartott a városban és a külsőségeken. Az őrjáratot Tóth Sándor rendőrfogalmazó vezette, akinek sikerült is megtisztítani a várost a dologkerülő, henyecavargóktól, a kik többnyire vesélyeztetik a város közbiztonságát is. Nem kevesebb mint 9 olyan csavargót fogott el, a kik hely- és foglalkozás nélkül csatangolnak egyik utcáról a másikra, a kiknek nincsen hová lehajtani a fejüket s a kik éhségtől, hidegtől gyötörtetve nem esuda, ha lopásra vetemednek. A jó madarakat ma azután felhozatta a rendőrség a börtönből s a kapitány elé állította, ki is valamennyit hazatoloncoltatott illetőségi helyére. Nagyon üdvös dolog volna, ha a rendőrség gyakrabban is tartana ilyen razzikat, így aztán gyorsan megtisztulna a város a dologkerülő, renyhe népségtől.

— **Randevu az állomásnál.** Ne sejtse nekem valami pikáns történetet, a czimből következett. Annyi az egész, — és erről mindenki meggyőződhet, hogy vasárnap délutánoként tele van az állomás III. o. váróterme katonákkal és konyhahölgyekkel, akik itt adnak találkat egymásnak, itt töltönek édes pástorórákat szívük választottjaival, a nagyerdő s a népkert hőbörtötta terei nem léven alkalmasak arra a célra. A hatóság talán megtudná találni a módot ennek megszüntetésére.

— **Véres verekedés.** Tegnap este a főtéren véres verekedés játszódott a mely összesodította az utcán járó-kelőket. A Leindenfrost Armin kereskedése előtti tér volt a véres verekedés színhelye. Borbély Sándor és Kaszás József napszámosok, csapó kertilakosok ugyanis, valószínűleg részeg állapotban egy hét óra tájban minden ok nélkül megtámadták Téglás Jánost s mielőtt Borbély Sándort megakadályozhatták volna tettében, a nála levő ölmos bottal úgy főbe vágta Téglás Jánost, hogy annak menten belyukadt a feje s elborította a vér az egész embert. Kaszás József is segített kontrázni egy

somfa bottal s úgy elverték Téglást, hogy az eszméletlenül terült el a földön, talán agyon is verik a szegény embert, ha a rendőrség meg nem érkezik s a két dühös támadót le nem fegyverezik. Borbélyt sikerült is a helyszínen elfogni, hanem kaszás botját elhajtva szaladni kezdett. Érdekes képet nyújtott az a kép mikor a megfutamodottat a közönség nagy része is üzöbe vette s az utcában esőket félretaszigálva mégis elmenekült. A nyomaveszett legényt a rendőrség keresi.

— **A pokolba megy.** Bedő Dániel kiváló tagja a talyigás-világnak. Mióta azonban a kis-vasut sokat rontott a talyiga-forgalomnak, Bedő ivásnak adta magát. Tegnap is borba fojtogatta hűbátát s leitta magát a sárga földig. Ekkor aztán felpattant a talyigára, oda suhintott a vén kiszolgált sárga lónak s örült gyorsasággal vágatott végig a csapó utcán. A rendőrök azonban utját állták s rákiabáltak. Hanem Bedő se hallott, se látott, csak mikor azt kérdezték tőle, hogy hova rohan, fordult vissza, hogy „a pokolba.” Talán még most is futtatna az öreg talyigás, ha a vén sárga lónak több esze nem lett volna a gazdájánál s meg nem áll. A rendőröket pedig mikor odasiettek megtámadta Bode s dulakodást kezdett velök. Most a börtönben csücsül s pár napig árván marad a vén sárga ló.

Táviratok.

Bánffy minisztereinek képviselő.

Budapest, febr. 5. (Saját tudósítónk eredeti távirata.) Mint Szilágyi-Somlyórói jelentik, báró Bánffy Dezső minisztereinköt ott ellenfél nélkül egyhangulag képviselővé választották.

Lukács László Abrudbányán.

Budapest, febr. 5. (A Debreczeni Hirlap tudósítójának eredeti távirata.) Lukács László pénzügyminiszter Abrudbányán nagy lelkesedéssel egyhangulag képviselővé választott.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, febr. 5. (A Debr. Hirl. tud. ered. távirata.) A képviselőház mai ülésének napirendjén a jutalék megajánlás volt.

Tóth János a függetlenségi és negyvennyolczas párt nevében nem fogadja el a szönyegen lévő javaslatot, mert a párt önálló hadsereget akar.

Tóth Aladár szabadelvű párti képviselő kérdi, hogy nem lehetne-e valamit tenni a két évig szolgáló egy éves önkéntesek érdekében.

Lits Gyula határozati javaslatot terjeszt elő a huszonötödik paragrafusnak második szolgálati évre vonatkozó rész törlésére. Ugyan ezt az indítványt tette Nagy István nemzeti párti képviselő is.

Báró Fehérváry Géza hadügyminiszter behatóan fejtegeti, hogy a katonai büntető törvény módosítása nehezen megy, miután erre öt miniszter egyetértésére van szükség. Ő azonban minden lehetőséget elkövet, hogy e kérdés megoldást nyerjen. A mi a 25-ik §-t illeti konstatálja, hogy az az önkéntesi intézményre jó hatással volt, mert a tartalékos tisztek számát jelentékenyen szaporította, a mi háboru esetére nagyon üdvös dolog.

A képviselőház mai ülésének eredménye az lett, hogy a kormány javaslatokat elfogadta Lits Gyulának a 25 §-törölésére vonatkozó javaslatát elvetették.

SZÍNHÁZ.

* **Romeo és Júlia.** A mi színházi művésztársaságunkat aligha vezérli az az elv, hogy Shakespeart „játszani kell”, hanem inkább a szükség, a kényszerítő helyzet, mely mostanában a repertoirt összeállítja. A tegnapi előadás mindenestre a jobbak közé tartozott, leszámítva néhány epizód szereplőnek az előadás sikerét veszélyeztető rossz játékát. Bács, Péchy, Rózsahegy egytől-egyig helytelen felfogással és kedvetlen játékkal tüntettek. Sándor Emil Lőrincz barátja sem nyerte meg tetszésünket. Ugy vesszük észre, hogy a hasonló zsánerű shakespearei alakok megjátszására nincs kellő érzelme és gyakorlata. De hát utóvégre is nem lehet mindenki jó Shakespeare-színész. **P e t h e s** Romeót mindvégig szépen játszotta meg. Jól esett tapasztalunk, hogy sem nem pózolt, sem nem deklamált. Valóban sajnáljuk, hogy ezt az intelligens színészt el kell veszíteni. Cserny Berta nem jól volt diszponálva. Organuma a nagy jeleneteket nem bírta ki, alakítása azonban a tanulmány és a helyes felfogás bélyegét viselte magán.

-ő.

* **Szerepváltás.** Hogy **Bajnoczy** Valéria betegsége miatt a heti műsor változás alá ne essék, a színházi művészetiség oly módon intézkedett, hogy a **Bajnoczy** Valéria szerepeit **Bogyó** Ilonkával játsszák el. Így fogja ma este Tabarinban **Telanure** rövid szerepét és holnap **Daudet** színművében: a **Küzdelem** a létért című darabban **Lidit** eljátszani.

* **Mire megvénülünk.** Ez a címe Jules Lemaitre 3 felvonásos új vígjátékának, mely a párisi Gymnase színházban január 29-én került színre először. — Heteken át, a mióta a próbák megkezdődtek, nőtön nőt a közönség kíváncsisága, de hát bizony a darab tartalmából igen kevés szivárgott ki. Várni kellett míg előadják. — Nemcsak Lemaitre írói egyénisége és közkeletteltsége fokozta a nagy és általános érdeklődést, de főleg az a körülmény, hogy **Judic** asszony e darabban vállalt először drámai szerepet, ugyanabban a színházban, ahol első románczait énekelte, mikor atyja még cukorsüteményeket árusított az előcsarnokban. Innen ment férjhez is és az, ki férjévé lett, ugyanitt énekelte „beszéddel dalait.” A próbák roppant izgalmak közt folytak és mint a párisi lapok írják, **Judic** asszony maga is olyannyira reszketett, hogy a kalapján a madárisz valóságos táncot járt. — Lemaitre eddigi sikerei sokkal nagyobbak mint em újabb darabjának feltétlen sikerében kételkedni lehetett volna.

Megyei és vidéki hírek.

— **A h. szoboszlói dalegyesület** tegnapi előtti tartotta meg évi rendes közgyűlését, a melyen az egyesület pártoló és működő tagjai szép számmal voltak képviselve. **Z s i g m o n d** Sándor dalegyületi elnök a folyó ügyek elintézése után kijelenti, hogy az egyesület alakulása három évre történt s most a közönségen áll. fennálljon-e továbbra is e jól szervezett egyesület. A megjelentek egyhangúlag amellett nyilatkoztak, hogy a dalegyület a legközelebbi három évre újabb megalakítások. Az ezt követő tisztújításon elnök lett újból: **Zsigmond Sándor** ref. lelkész, titkár **Kiss György** ig. tanító, karnagy **Tóth Lajos** ev. ref. kántor s pénztárnok **Varga Márton**. A közgyűlés után dalestélyt rendeztek, melyet 100 teritékű bankett s majd azután a hajnali órákig tartó tánc követte.

Különlélek.

+ **Nyár Krimben.** A krimiai félszigeten teljesen nyári idő jár most. Huszonnégy fok meleg van az árnyékban, a fák és kertek teljes virágzásban állanak. Sokan örülnek a pompás időnek, de a gazdák nagyon aggódnak, hogy az abnormis időjárásnak szomorú következményei lesznek.

+ **Magyar lövész diadala Monte Carlóban.** **Dr. Vojnich** Oszkár a január 29-én Monte-

Carlóban végbement pisztoly czellövészet versenyen, — melyen a világ legjobb pisztoly lövői vettek részt, — az első díjat elnyerte. A lövések 17 méterről történtek. Győztes az, ki 7 lövés közül legtöbbet talál. **Dr. Vojnich** Oszkár az első magyar pisztoly lövő, ki eddig az első pisztoly czellövészet díjat a külföldiek elől elnyerte. **Dr. Vojnich** Oszkár most a 24000 frankos „galamblovészeti” díjra készült, ebben ő valódi mester lövő, 30 méterről 14—15 galambból 12-öt lő hiba nélkül.

+ **Esküvő csendőri fedezet alatt.** Egy arad-szentmártoni apa, a ki a községben házsártos, botrányhajászó ember hírében áll, nem akarja megengedni, hogy a leánya egy simándi tisztességes fiatal emberhez menjen feleségül s a község plébánosának bejelentette, hogy az esküvőt óriási botrányval fogja megakadályozni. A plébános erre a hatóság-hoz fordult s így az esküvőt legközelebb csendőri fedezet alatt fogják megtartani, hogy az apa be ne válthassa fenyegetéseit.

+ **Herczegből — szent.** A román metropolita a szent synodus elé azt az indítványt terjesztette, hogy **Brankoveanu** Constantin, román herceg, ki fiatal együtt őseinek hitéért és a román nemzet dicsőségéért Konstantinápolyban kintann halálával mult ki, a szentek sorába emeltessék.

+ **Nevezetes mütét.** **Albert** bécsi egyetemi tanár tegnapelőtt **S n a b** Konrád zágrábi apátan a hasfelvágást teljes sikerrel végezte.

Mindentéle.

× **Azért se fizet!** Nagy békeségben élt évek hossza során egy mátraaljai kis faluban **Szücs Jóska**, míg végre a napokban egy kicsinyke czédula megzavarta nyugodalmát. Az a kis czédula adóintés volt. **Szücs** uram elballagott a bíróhoz, hogy megtudja, miért kell fizetnie.

— **Azért mert él!** — válaszolt a bíró kenetteljesen.

— **No, azért nem érdemes fizetni,** — mormogta lemondással a bajsza alá **Szücs** uram s lehajtott fővel elbandukolt. Harmadnapra találták meg az erdőszélen, felkötve egy fára.

× **Okos állatok.** Párisi lapok megemlékeznek egy nájfüllandi kutyáról, mely fürdeni akarva befagyva talála kedvező tavát; mint-hogy pedig korszolyázásra nem volt kedve, fejével addig ütötte a jeget, a míg lék támadt. Ekkor egy hatalmas csuka dugta ki a fejét a vizen; az eb megragadta és elvitte gazdájának. Persze a kutyája nem spekulált előre a halra, de mindenestre sok „lelki jelenlétről”, vagy „hidegvérrel” tesz tanúságot, hogy a halat el nem bocsátotta. Megfigyeltek azonban egy macskát, mely valósággal halászott. Észrevett alig két méternyire a parttól egy czölöpöt, a melyhez hejőkat szoktak kötni; a czölöp alig néhány centiméternyire emelkedett ki a víz színe fölé. Egy ugrással, pontos szabatos ugrással a czölöpön termett és ott döglöttnek tetette magát; de ha aztán hal közeledett, egyszerre megragadta és a partra ugrott vele, a hol nagy önelégültséggel fölfalta. A macska bizonyára értelmesebbnek bizonyult a kutyánál.

× **Apa és leánya.** X. — E szerint, **Frizura** ön a szabadelvű pártot támogatja? **Frizura** ur: — Igen, én jobbparti vagyok. X. — Hát a kedves leánya? **Frizura** ur: — A leányom, — az csak jó párti.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület felolvasásai:

Február 9. Növénytermelés Előadó: **Kerpely Kálmán.**
Február 16. Az állati ragályos betegségek. Előadó: **Ferenczy Ferencz.**
Február 23. Az állattenyésztés köréből. Előadó: **Szabó István.**
Márczius 2. Az 1896-iki gazdasági kiállítás. Előadó: **Szücs Mihály.**

Sertéspiacz. **B u d a p e s t - K ő b á n y a,** 1895 február 4.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) — 41½ krtól — 42 — krig. Öreg közép (páronként 300 400 klgr. sulyban) — 41½ krtól — 42 — krig. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 43½ krtól — 44½ krig. Fiatal közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 44 — krtól. 44½ krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 43½ krtól 44½ krig. II. **M a g y a r s z e d e t t:** Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — 42 krtól 43 — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — 42 — krtól — 43 — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban — 43 — krtól 43½ krig. III. **S z e r b i a i:** Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) 41 — krtól 41½ krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) — 41½ — krtól — 42 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 39 — krtól — 41 — krig.

Sertés létszám: 1895. évi február hó 1. napján volt készletben 108.460 darab, 1895. évi február hó 2—3. napján felhajtott 7280 drb. 1895. febr. hó 2-3. napján elszállított 4885 drb. 1895. febr. 4. napjára maradt készletben 110.855 drb. A hizott sertés üzletirányzata, csendes.

REGÉNYCSARNOK.

Egy szép özvegy asszony.

— Regény. —

A Debreczeni Hirlap számára
Írta: **Than Gyula.**

Ernö gyorsan távozott s **Lisbeth** szoborként, meredten nézett utána.

— **Elrontottam,** — suttogá önmagának. Gyáva voltam, vigyázatlan. Akkor említettem annak a leánynak a nevét, midőn szenvedélye legmagasabb fokához volt közel szerelme. Milyen könnyen játszottam vele most annál nehezebb lesz újra kezdeni. — **Nincs okom visszaretenni.** Mindenre kész leszek! Győzni, érzem hogy győzni fogok.

Lisbeth felkapta legyezőjét s a termeken keresztül a táncterembe sietett. Fürkészőleg keresték szemei mindenütt **Ernőt** s nem találták **A** gróf sokkal vidorabb arccal szemlélte most **Lisbethet.** Ő halgatódzott az ajtónál s egész szíve lelke megnyugodott, midőn megtudta, hogy **Bella,** milyen erős delej.

— **Hah! szép asszony!** nem fogsz győzni érzem, hogy nem. **A félmillió,** az meg fog maradni s te, s te az enyém **Berényi grófné** lesz.

HETFDIK FEJEZET.

Lisbeth legnagyobb ellensége.

Ernö menhelyét csak otthon találhatta volna fel legbiztosabban, de még otthon sem volt teljesen nyugta. Megmagyarazhatlan rejtély volt előtte az a szokatlan bánásmód, melyet **Lisbeth** feltűnő kacérsággal használt vele szemben.

Sokáig járt fel s alá szobájában, nem tudott nyugodni.

— **Bella,** ez az ártatlan leány, a ki igazi gyöngédséggel, forró ellenálhatlan szerelmével vonzódik hozzám, aki boldogítani vágyik, a ki értem áldozatokra lenne kész, ez a kis angyal, ez lett volna a martalék. Önmagamra haragszom gyávaságomért, a miért csak pillanatra is feledni tudtam azt, a kit én imádom, a kiért én is kész lennék minden áldozatra. Hiszen ő ére hagytam el a fővárost, az ő kezéért esengeni, azt megérdemelni jöttem ide. És őh, hogy van a világban férfi, aki csak tekintetét is méltónak találja ilyen kacérez teremtésre pazarolni, hogy van férfi, a ki engedni játszani a szívével, hogy az ő dalmas győzelme után, önmagának „sirját” adja meg? Soha sem fogok többé hozzá menni. Kerülni fogom. Örögi játéka el tudja mámorosítani minden ember fejét. Mellette feled multat, jelent, feled mindent s demoni kacézkodásainak rabjává lesz. Kiismertem és kerülni fogom. Kerülnöm kell, ha boldogságomat nem akarom széttiporva látni.

Ernö ilyen gondolatok között töltötte az

éjet, a nélkül, volna. Nem tud szemérem.

Mikor fele tekintett már a rődtek be azon Az egész Az ablak reggeli levegő

A dalos n esergésével játs nap sugarai m ző béreztet s h Ernő a s csakhamar eng gát A szalont Szomorúak el lett eserőlnie.

nyomkodta ne sem feküdt be

Mikor ké Olyan ke harmateppek gok levelein s garaival.

Ernö fel Itt találk volna.

Es Bellát tette volna!

Egy csal el az önmagá sel száakozot lel szenvedhet napjait.

A lugasb mélyen magá kik forrón sze nem látnak n kat éreznek.

Ezalatt t teendője volt is titok már n az egész házn

— Hogy lesznek!

Egyenes észrevette, ho s gróf **Berényi**

A gróf u csánatot kért egyzersmind lát a kertbe valója lesz. E dopsága függ az egész csal

Bella k mar lekötötte boldogsága.

Beleegy Vajjon fog a gróf m Mikor l kérdezte:

— Nos — Ernő szavát **Bella** gróf ur?

— **Hall,** elfogok monni mit mondani akartam önt ha felebaráti tenni köteles ségünknel fo adjam elősz

Bella m s izgatottan neteket tart

— **Foly** — **Teg** tés, a ki mi den hódítás tegnap estél ből nem hiv abban a ját játszani s le

éjet, a nélkül, hogy Morpheus ingereit érezte volna. Nem tudott aludni. Nem jött álom a szemére.

Mikor felébredt ábrándjaiból az ablakra tekintett már a felkelő nap első sugarai verődtek be azon.

Az egész éjet ábrádok között töltötte el. Az ablakhoz lépett. Kinyitotta. A friss reggeli levegő csapódott azon.

A dalos madarak kedvesen hangzó csi-csergésével játszik az enyhe szellő. A felkelő nap sugarai megaranyozzák a kis várost övező bérczet s halmokat.

Ernő a szabadba vágyott s óhajának csakhamar engedett. Kissé rendbe szedte magát a szalont lehányta magáról, nehogy — Szomorákék előtt feltűnő legyen, ruhát kellett cserélnie. Az ágyat pedig össze-vissza nyomkodta nehogy észrevegyék, hogy senki sem feküdt benne.

Mikor készen volt lement a kertbe. Olyan kellemes volt a reggeli lég. — A harmateppek mind ott tündököltek a virágok levelein s csillogva játszottak a nap sugarajval.

Ernő fel és alá járt a kertben. Itt találkozott Bellával. Milyen boldog is volt a viszonzítás. Mintha csak újjá született volna.

És Bellát akarta ő elfeledni? .. Ha ezt tette volna!

Egy család boldogságát elrabolta volna, el az önmagáét s még más örjengő megvetéssel szárazkodott volna rajta, ő szédült köbellel szenvedhette volna át ifjúsága — legszebb napjait.

A lugasba ment. Leült s olyan mereven, mélyen maga elé tekintett, — mint a kik forrón szeretnek s mély álomba merülve nem látnak nem hallanak semmit, de oly sokat éreznek.

Ezalatt Bella is felkelt s hogy legelső teendője volt Ernő után tudakozódnai azt nem is titok már megmondani. Ugyis arról beszélt az egész háznép:

— Hogy ösze illenek! Milyen boldogok lesznek!

Egyenesen a kert felé tartott s utjában észrevette, hogy valaki követi. Hátratekintett s gróf Berényit látta maga előtt.

A gróf udvariasan köszönt s miután bocsánatot kért a korai alkalmatlankodásért — egyszersmind engedelmet kért arra, hogy Bellát a kertbe kísérhesse, hol fontos mondani valója lesz. Előre bocsátotta, hogy Ernő boldogsága függ tőle s ha egy titkot fel nem fed az egész családé is.

Bella kíváncsi volt, a titok szó csakhamar lekötötte figyelmét, de különösen az Ernő boldogsága.

Beleegyezett, hogy a gróf elkísérje. Vajjon mit fog most hallani? Vajjon mit fog a gróf mondani neki.

Mikor leértek a kertbe Bella kíváncsian kérdezte:

— Nos? a titok?
— Ernő egy ballépése!
— Ernő ballépése — ismételte a gróf szavát Bella megrettenve, — hogy érti ön ezt gróf ur?

— Hallgasson meg nagysád. Mindent elfogok mondani s esküszöm önnek, hogy a mit mondani fogok önnek mind igaz. Megakartam önt kimélni ettől, de nem tehetem, ha felebaráti kötelességemnek eleget akartam tenni. kötelességemnek éreztem szoros ismeret-ségünknel fogva, hogy Ernő e ballépését én adjam először a nagysád tudtára.

Bella megrezzent már a bevezetéstől is s izgatottan felelt Berényinek, a ki rövid szüneteket tartott.

— Folytassa gróf ur.
— Tegnap Lisbeth, ez a kaczer teremtés, a ki mindenkit megakar hódítani s minden hódítása győzedelmén diadalmaskodik: tegnap estélyt adott; Nagysádekat számításból nem hívta meg nehogy intrikus is legyen abban a játékban, melyet ő tegnap leakart játszani s le is játszott.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői mondanivaló.

Olvásó. Helyben. Igen, láttuk és olvastuk a Borszem Jankó szerk. postájának elferdített, viczelhetném kifejezéseit, melyekről azonban bizvást állíthatjuk, hogy ezuttal nem sülték el. Különb tudjuk, hogy ki volt az, a ki beküldte. Érdekében állott annak az illetőnek, hogy az előtt a kisasszony előtt színi kritikának valamiképpen élet vegye. Ámbár sem evvel, sem mással, ez sem neki, sem másnak soha sem sikerülhet. Különb is a szellemi szegénységben színlődő ember száználmas butasága, mely a s a j t ó h i b á k b a n ferde értelmet és a félműveltségéből kifolyó rossz kifejezést keres, csak kicsinyes és szárazkodó mosolyt csalhat ajkunkra. Annak a soha nem észlelt, de nem is létező szellemi tulajdonokkal henczegetni akaró és ennek képzelet tudatában önmagával eltelt urnak különben már nagyon sok olyan esprite valló dolgozata jelent meg a Kukutyini naplopó című szépirodalmi lapban, a melyekkel veszedelmes konkurrensévé vált H. Veray Jánosnak. S még ő, a névtelen, számot nem tevő ember merészkedik a más kritikájába belé kötni, a melybe a betűk ördöge: a s a j t ó h i b a ferde értelmet lopott be. Gondoskodni fogunk róla, hogy az ilyen irodalmi proletárok elvegyék méltó jutalmukat.

Idegének névsora.

Bika szálloda.

Wetheimstein Alféd magánzó N.Várud. Dr. Hajduska Emil a m. ügyvéd Budapest. — Grünvald F. utazó Bécs. — Mast Klein kereskedő Bécs. — Josef kereskedő Rechenberg. — Singer Ignác kereskedő Bécs. — Enylander Miklós birtokos Almosd. — Nossetter I kereskedő Budapest. — Löwith I kereskedő Bécs. — Straus Z. kereskedő Bécs. — Szidom Samu kereskedő Budapest. Grósz M kereskedő Bécs. — Carl Klein utazó Bécs. Gutman Izidor utazó Bécs. — Joham Flesz utazó Bécs.

Frohner szálloda.

Zoltán Győző magánzó Budapest. Engel I. birtokos Cséfo. — Teichner G. kereskedő Hamburg. — Bacht E. kereskedő Budapest. — Szűts M. kereskedő Bécs. Neubrum kereskedő Budapest. — Dóth Zs kereskedő Budapest. — Heretfeld A kereskedő Szeged. — Kraunthor S. kereskedő Bécs. — Fischer I. kereskedő Bécs. — Eraszt B. birtokos Balkány.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idénybérlet 100 szám. Páros bérlet.
Holnap Kedden 1895 Február hó 5-én
Itt először.
Küzdsem a létért.
Sairmű 5 felvonásban.
Holnapután Szerdán 1895 február hó 4-én páros bérletben.
Ugyanez.

Vasuti közlekedés.

— Téli menetrend. —

Érvényes 1894. október hó 1-től.

Debreczenből indul:		
Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
" "	szem. von. d. u.	12 ó. 36 p.
" "	szem. von. este	10 ó. 31 p.
Szatmár-felé	gyorsvonat este	8 ó. — p.
" "	szem. von. éjjel	8 ó. 05 p.
" "	szem. von. reggel	5 ó. 15 p.
" "	szem. von. d. u.	8 ó. 48 p.
Szerencs-Miskolcz-Kassa-felé	sz. von. reggel	8 ó. 25 p.
" "	sz. von. délután	8 ó. 56 p.
" "	sz. von. este	8 ó. 05 p.
Bód-Szent-Mihály felé	reggel	5 ó. 48 p.
" "	reggel	8 ó. 25 p.
Füzes-Abony felé	reggel	5 ó. 00 p.
" "	délután	4 ó. 10 p.
Püspök-Ladányig	este	8 ó. 15 p.
Debreczenbe érkezik:		
Budapest felől	éjjel	2 ó. 40 p.
" "	reggel	7 ó. 41 p.
" "	délután	8 ó. 28 p.
" "	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
Szatmár felől	délben	12 ó. 16 p.
" "	reggel	7 ó. 50 p.
" "	este	7 ó. 45 p.
" "	éjjel	10 ó. 16 p.
Szerencs-Miskolcz-Kassa felől	reggel	8 ó. 07 p.
" "	délben	12 ó. 21 p.
" "	este	7 ó. 40 p.
B.-szent-Mihály felől	reggel	8 ó. 17 p.
" "	este	7 ó. 50 p.
Füzes-Abony felől	reggel	8 ó. — p.
" "	délután	5 ó. 30 p.
Püspök-Ladányból	éjjel	4 ó. 55 p.

Előkelő uri házakhoz finom koszt kapható, naponként 5 tál étel, márczius 1-től, esetleg február 15-étől. Tudakozódhatni. Czegléd utca 2594. szám, a kapun bemenet balról az első lakásban, délelőt.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredményel használhatók az altesti szervek betegségeinél, könnyen hasajtók és vertisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártalmatlan,

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacso dr. Pátha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacso tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdacso) ára csak 1 firt 0. é.

ÖVÁS! Utazásoktól mindenki intetik Kérjen mindenki világosan Neustein-féle Erzsébet pilulákat. — Csak valódi, ha minden doboz a mi törvényesen bejegyzett vörös nyomású védjegyünkkel van ellátva, u. m.: Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Planken Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Göllt Nándor) Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla és Füleki Pál gyógyszerházában.

Boros Testvéreknél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3.

NŐI RUHAKELMÉK,
mosóvelezek
kezdett és kész női kézimunkák
féláron alul.

!! Farsang — Szép arcz
Fehér kezek — Esküvő !!

Csakis ezen Dr. Spitzer sajátkezü aláírásával leragasztott készítmények valódiak.

100 és 100 fele hamisítvány létezik!

Dr. Spitzer

A ki észszerű, kipróbált, a tudomány legújabb vívmányai szerint előállított és garantizált, ártalmatlan szépítő szereket óhajt, az vegye a valódi Dr. Spitzer-féle, annak sajátkezü aláírásával ellátott készítményeket. Arczoltok, pórsenének, bőrbibák-nál használva, ezen szerekek bátoroszerű pihességet adnak az arcznak, vagy, hogy az fiatal, úde, finis színt kap.

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Arckemőcs 35 kr.
Mosóvíz 40 kr.
Salvator-szappan 50 kr.
Lyoni rizspor 50 és 60 kr.

Egy Zulukaffer is

1 fél ér kezet 3 nap alatt a Rosenfeld kézzel mosás után, mely félszold védjeggyel van el látva. Üvegüvegekben 60 kr.

Gyár és szétküldés:

ROSENFELD GYULA gyógyszerész, illatszergyáros NAFICON (Eszék mellett).

Készítményeim minden nagyobb gyógyszerárban, drogeriában, illatszertárban kaphatók. A hol nincs, vagy nyereségvágó hamisítvány királatik, kérem egyenesen hozzám fordulni.

3 frton felül bérmentesen küldés. 1 frton alul semmi sem küldetik. Csomagolás ingyen. Tartalcom kivétel felismerhetem.

Raktár Budapest: Neruda, Kossuth Lajos-utca.

„BÁRÓ HIRSCH MÓR”

jótekonysági és önszegélyző-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszerek kiszolgáltatásában és a törzstag heti pénzszegélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén bátran aradott családjának az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvétetnek — f. évi február hó végéig **beiratási díj nélkül** — az A. osztályba 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr., a B. osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztályba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltetnek: Debreczenben: KATZ JAKAB urnál (Főpiacz), Budapesten: az egyesület központi irodájában, VI. Teréz-körut 3. sz. a.

„Báró Hirsch Mór”

jótekonysági és önszegélyző egyesület.

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papir a

LE GLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!
Joseph Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papirkereskedésben.

Debreczen, Nyomatott KUTASI IMRE könyv- és könyvnyomdájában.